

Werkboek

Genade is werkelijk verbazingwekkend. Maar waarom zijn er slechts zo weinig christenen die de blijdschap van God ervaren en zijn oneindige genade kennen? Daar we door Gods genade behouden zijn en we door zijn genade groeien, wat is dan ons aandeel in het proces? In deze studie zullen we ons met deze en andere vragen over de genade bezighouden. Als u deze studie doorgewerkt hebt, zult u hopelijk een dieper begrip en een vollere ervaring van de verbazingwekkende genade van onze Heer hebben.

Hoewel dit werkboek in eerste instantie voor studiegroepen geschreven is, kan dit ook persoonlijk gebruikt worden. Het gedeelte achterin het boek met de titel “Hulp voor leiders” geeft praktische adviezen hoe een bijbelstudiegroep het best geleid kan worden.

Iedere les bevat de volgende onderdelen:

Hoofdgedachte. Hierin wordt het belangrijkste aandachtspunt van de les omschreven. Tijdens de voorbereiding van de les en de groepsbespreking is het goed dit punt in gedachten te houden.

Inleiding. Deze inleidende vraag wil de groep bij het begin van de studie bij het gespreksonderwerp betrokken doen raken.

Onderzoek naar genade. Deze vragen dienen ervoor u vertrouwd te maken met de gedachten in de tekst waarbij u relevante bijbelgedeelten leest. Ze willen u tot nadenken stemmen over hoe u deze waarheden op uw eigen omstandigheden kunt betrekken.

Gebed. Hierin worden voorstellen gedaan om wat u geleerd heeft in uw gebed te betrekken. Het is de bedoeling dat er tijdens het gebed ook voorbede wordt gedaan voor de persoonlijke noden die tijdens de discussie naar voren zijn gekomen.

Verdere studie. Dit zijn nog een aantal vragen voor aanvullende studie en discussie als de tijd dit toelaat. De leider kan gebruik maken van deze vragen als er meer materiaal nodig zou zijn.

Nadenken over genade. Deze citaten zijn voor persoonlijke overdenking en vormen een stimulans tot verder nadenken. Ook kunnen ze dienen voor verdere discussie.

Gods genade is niet iets abstracts en theoretisch in het geloofsleven. Het is het wezenlijke en indringende middel waardoor God invloed op ons leven wil uitoefenen. Het leren kennen van Gods genade betekent dat we gaan inzien hoe God ons leven vernieuwt. Moge zijn genade u tot een diepere gemeenschap met Hem brengen.

Prestatiedwang

Hoofdgedachte

Alleen Gods genade behoudt ons, helpt ons te groeien, voorziet in onze dagelijkse behoeften en garandeert ons toekomstig leven in de hemel. Deze zegeningen worden ons nooit gegeven op grond van onze prestaties.

Inleiding

Vertel iets over een gelegenheid waarbij u door iemand (vader, moeder, leraar of vriend) genadig behandeld werd in plaats van dat hij of zij u behandelde naar wat u verdiend had.

Onderzoek naar genade

- Wat zeggen de volgende verzen over uw geestelijke toestand buiten Christus?
Jesaja 53:6
Romeinen 3:10-20
  - Vertel een ervaring waardoor u zich scherp bewust werd van uw eigen geestelijke “faillissement” buiten Christus.
- Waarom is het belangrijk stil te staan bij uw geestelijke toestand buiten Christus, om Gods genade te begrijpen?
- In Filippenzen 3:1-14 stelt Paulus de wettische houding tegenover een juist verstaan van de vernieuwende genade van God. Vergelijk in de volgende tabel een wettische persoon die Gods gunst probeert te winnen, met iemand die op Gods genade vertrouwt.

	<i>Wettisch mens</i>	<i>Iemand die op genade vertrouwt</i>
Basis voor de relatie met God		
Gevoelens ten aanzien van God		
Motivatie voor goed gedrag		
Redenen voor negatieve gevoelens over mislukkingen		
Houding ten aanzien van anderen die tekort geschoten zijn		
Basis van de kracht om tijdens verzoeken staande te blijven		
Basis van de kracht om de Here te dienen		

4. Veel christenen geloven dat hun rechtvaardigmaking gebaseerd is op genade, dat de zegeningen in hun leven als christen gebaseerd zijn op werken en dat hun toekomstige heerlijkheid gebaseerd zal zijn op genade. Waar zit de fout in deze redenering? (Betrekt hierbij Galaten 3:3 en Filippenzen 1:6.)
5. Kijk naar de volgende verzen. Wat leren ze ten aanzien van de poging genade en werken met elkaar te vermengen als de basis voor onze relatie met God?
Romeinen 11:6
Galaten 5:2-6
6. Waarom denkt u dat het voor iemand zo moeilijk is om op Gods genade te vertrouwen in plaats van op zijn eigen prestaties?

7. Geef eens een recent voorbeeld van een moment waarop u in de verleiding kwam te denken dat Gods zegeningen in uw leven afhankelijk zijn van uw gedrag. Bijvoorbeeld:
- U heeft geen stille tijd gehouden. Toen de dingen de daarop volgende dag fout gingen, schreef u dat toe aan God omdat u dacht dat Hij teleurgesteld was over het feit dat u geen tijd voor Hem genomen had.
  - U had de ervaring een bijzondere tijd met de Here te hebben; u las zijn Woord, prees Hem en bad voor uw vrienden. Toen u bij een bepaald probleem de hulp van de Here nodig had, dacht u dat Hij u die wel verschuldigd was.
8. Krijgt u ooit de ervaring dat er gevoelens van eigengerechtigheid en geestelijke hoogmoed uw leven binnensluipen? Onder welke omstandigheden bent u het meest kwetsbaar voor dit soort gevoelens?
9. Hoe kunt u zich wapenen tegen deze gevoelens van eigengerechtigheid en geestelijke hoogmoed? Neem u voor om bij een bepaald iets dat u deze week van plan bent te gaan doen, u te wapenen tegen het idee dat u door uw gedrag Gods gunst zou kunnen verdienen. Bijvoorbeeld:
- a. Streef op een dag eens op een kaartje aan als er een zondige gedachte bij u opkomt. Iedere keer als u een streepje op de kaart zet, neemt u de tijd om God te danken dat vergeving op Golgotha tot stand gebracht werd en dat u door zijn genade groeit in het geloof.
  - b. Maak een lijst van Gods zegeningen in uw leven van het afgelopen jaar. Zet een kruisje bij alles waarvan u denkt dat u dat door uw eigen prestaties hebt verdiend.
  - c. Maak een lijst van een aantal dingen die u in uw leven tot standgebracht heeft. Zet een kruisje bij alles wat u bereikt heeft door uw eigen inspanning, zonder *enige* hulp van God.

Gebed

Bid deze keer voor alle persoonlijke noden die tijdens de bespreking naar voren gekomen zijn. Door voor elkaar te bidden zal de onder-

linge band hechter worden. Neem in uw gebed de tijd om God voor zijn overvloedige genade in uw leven te danken.

Verdere studie

1. Welke inzichten geven ons de volgende verzen over Gods standpunt ten aanzien van de zonde?
Leviticus 16:1-34
2 Samuël 12:9-10
1 Koningen 13:21-22
2. Soms betekent het woord zonde voor een ongelovige helemaal niets. Hoe zou u hem of haar het begrip zonde duidelijk maken zonder dat woord te noemen? (U zou het woord zonde kunnen opzoeken in een bijbels woordenboek.)
3. Wat is de relatie tussen de genade van God en de gerechtigheid van Christus?
Romeinen 3:22-24
Galaten 5:2-4
Efeziërs 2:4-7
4. Wie heeft er meer behoefte aan Gods genade: de consciëntieuze, plichtsgetrouwe hardwerkende christen of de meest decadente, verharde zondaar? Licht toe.

Nadenken over genade

Het eerste en mogelijk meest fundamentele kenmerk van goddelijke genade is dat er wordt uitgegaan van zonde en schuld. Genade heeft alleen betekenis als de mens gezien wordt als iemand die gevallen is, de behoudenis onwaardig en onderhevig aan eeuwige toorn... De genade beschouwt de mens niet alleen als iemand die niets verdient, maar als iemand die het kwaad verdient... Het is niet maar alleen dat we de genade niet verdienen, maar dat we de hel verdienen.

C. Samuël Storms, *The Grandeur of God*

Laat genade het begin zijn, genade de voltooiing, genade de kroon.

Bede

Genade is liefde die zorgt en zich neerbuigt en bevrijdt.

John R.W. Stott

Genade houdt op genade te zijn als God ertoe gedwongen zou zijn die te verlenen op grond van menselijke verdienste. Genade houdt op genade te zijn als God ertoe gedwongen zou zijn die in te houden omdat de mens die zich onwaardig maakt. Genade betekent iemand behandelen zonder zelfs maar de geringste rekening te houden met enige verdienste, maar uitsluitend overeenkomstig de oneindige goedheid en het soevereine voornemen van God.

C. Samuël Storms, *The Grandeur of God*

Goddelijke genade, die geheel in zichzelf bestaat, wijst in de uitoefening daarvan iedere hulp af van de arme, onvolmaakte verrichtingen van de mens. Iedere poging om datgene wat de genade begint te voltooien, verraadt onze hoogmoed en beledigt de Here; het kan op geen enkele manier ons geestelijk belang bevorderen. Laat de lezer daarom zorgvuldig bedenken dat genade òf in absolute zin gratis is, òf het is helemaal geen genade: en dat hij, die belijdt uit te zien naar de behoudenis door genade, òf in zijn hart gelooft dat hij uitsluitend daardoor behouden wordt, òf hij handelt inconsequent in zaken van het hoogste belang.

Abraham Booth, *The Reign of Grace*

Genade - het is onvoorstelbaar

Hoofdgedachte

In zijn oneindige genade behandelt God ons niet naar wat we verdiend hebben, maar in plaats daarvan biedt Hij ons vergeving aan door het geloof in Christus. Christus neemt onze schuld weg en geeft ons daarvoor in de plaats zijn gerechtigheid. De zegeningen die wij ontvangen komen tot ons door het geloof in Jezus Christus, niet door iets wat wij gedaan zouden hebben.

Inleiding

Stelt u zich voor dat de volgende keer dat u bidt, u op grond van uw eigen verdienste tot God moet komen. Welke dingen zou u dan kunnen noemen die u tot stand gebracht heeft? Wegen ze op tegen de dingen waarin u tekortgeschoten bent? Geef nu iedereen de kans om de volgende vraag te beantwoorden: “Hoe voelt u zich als u op grond van uw eigen verdiensten tot God moet gaan?”

Onderzoek naar genade

1. Lees Romeinen 3:19-26. Er zijn twee aspecten aan onze rechtvaardigmaking verbonden. Ten eerste, God neemt onze schuld van ons weg en legt die op Jezus. Ten tweede, Hij rekent ons Jezus' gerechtigheid toe. Wat voor praktisch verschil maakt het uit voor uw leven dat God uw zonden heeft weggenomen en u Jezus' gerechtigheid heeft geschonken? Wat voor gevolg moet dit hebben voor hoe u zich voelt? Voor de manier waarop u leeft?
2. Het is vrij gemakkelijk om deze leerstelling over de rechtvaardigmaking verstandelijk te accepteren, maar veel mensen vinden het moeilijk deze waarheid in hun leven tot uiting te brengen. Hoe komt dat, denkt u?
3. Lees Efeziërs 2:1-9. Probeer te begrijpen wat Paulus bedoelt als

hij dat wat wij verdienen, vergelijkt met wat God voor ons gedaan heeft.

<i>Onze geestelijke conditie voordat we tot geloof in Christus gekomen zijn</i>	<i>Wat God voor ons in Christus gedaan heeft</i>
---	--

4. Wat laten de volgende verzen ons zien ten aanzien van Gods vergeving?
Psalm 103:12
Jesaja 38:17
Jesaja 43:25
Micha 7:19
5. Soms weten we dat God ons vergeven heeft, maar hebben we moeite onszelf te vergeven. Hoe komt dat, denkt u?

Verhinderingen om Gods vergeving te ervaren

- De misvatting dat we op de een of andere manier voor onze zonden moeten lijden of betalen, in ieder geval tot op zekere hoogte. We handelen vaak alsof we denken dat Gods vergeving alleen maar van toepassing is als wij op de een of andere mysterieuze manier voor onze zonden geleden hebben.
  - Een verlangen om aan onze schuld vast te blijven houden, zodat we ons gedrag niet behoeven te veranderen. Als ik mijzelf vreselijk schuldig voel, dan blijf ik natuurlijk zondigen. Maar als ik weet dat ik vergeven ben, dan ben ik werkelijk vrij om vooruitgang te boeken, hoe langzaam dan ook (Hebreeën 9:14).
  - Een tekortschieten in het beoefenen van onze gemeenschap met God. Als we niet toenemen in onze kennis over wie God is door zijn Woord te bestuderen en in gesprek met Hem te zijn, dan zullen we ook zijn vergeving niet ervaren die Hij ons graag schenkt (Filippenzen 3:7-10).
6. Zijn er bepaalde terreinen in uw leven waarop u Gods vergeving niet ervaart? Welke factoren in de hierboven genoemde lijst kunnen debet zijn aan het niet ervaren van Gods vergeving?

7. Gelovigen kunnen om allerlei redenen Gods vergeving voor iedere dag missen. Twee van die redenen zijn:
- De misvatting dat God een harde meester is die slechts met tegenzin in onze noden voorziet.
  - De opvatting dat we door genade behouden zijn, maar dat we nu zelf “ons reisbiljet moeten betalen” en Gods zegen in ons dagelijks leven moeten verdienen.

Het is mogelijk dat we weten dat de hierboven genoemde opvattingen leugens zijn en dat we toch zo handelen alsof ze waar zijn. Vertel iets over uw ervaring toen u in de verleiding kwam om volgens deze misvattingen te handelen.

8. Neem u voor om een van de volgende dingen te doen of bedenk zelf iets om u te helpen Gods vergeving meer bewust te worden.
- a. Leer een van de verzen over Gods vergeving die in vraag 4 genoemd worden uit uw hoofd.
  - b. Schrijf een brief aan de Here waarin u eens en voor altijd de dingen belijdt waarvan u het gevoel heeft dat ze niet vergeven zijn. Verbrand de brief dan en dank Hem dat Hij “zelf onze zonden in zijn lichaam op het hout gebracht heeft, opdat wij, aan de zonden afgestorven, voor de gerechtigheid zouden leven; en door zijn striemen zijt gij genezen” (1 Petr. 2:24).
  - c. Vraag een goede vriend om samen met u te bidden. Geef uw bedreven zonden over aan de Here voor eens en altijd. Als er twijfel bij u opkomt, verdrijf die dan door te denken aan die bijzondere keer dat u uw zonden beleed en dat ze vergeven werden.
  - d. Schrijf de leugen over God die u geneigd bent te geloven op (zie vraag 7). Vertel God dan dat u weet dat het een leugen is en vraag Hem er alles aan te doen wat nodig is om uw hart de waarheid hierover te leren.

Gebed

Dank de Here dat Hij ons niet doet naar onze zonden en ons niet vergeldt naar onze ongerechtigheden (Psalm 103:10).

Verdere studie

1. Wat betekent het als we zeggen dat Christus verzoening voor onze zonden tot stand heeft gebracht?
Kijk naar de volgende verzen en ga na hoe zij u kunnen helpen de verzoening te begrijpen.
Johannes 3:36
Romeinen 3:25
Hebreeën 2:17
1 Johannes 2:2; 4:10
2. Lees Titus 3:3-7. Wat zijn de kenmerken van de mens en wat heeft hij gedaan? Wat zijn de kenmerken van God en wat heeft Hij gedaan?
3. Is het mogelijk voorbij het punt te gaan waarop God niet meer vergeven kan? Leg uit waarom iemand kan denken dat hij een keer te veel gezondigd heeft om Gods vergeving te kunnen ontvangen en waarom deze gedachten onjuist zijn.
4. Lees Kolossenzen 1:21-22. Beschrijft de zinsnede “ook u heeft Hij weer verzoend” de manier waarop u over uzelf denkt? Waarom, of waarom niet?
5. Wat zeggen de volgende verzen over hoe God ons behandelen wil?
Jeremia 29:10-11
Jeremia 32:38-41

Nadenken over genade

Wat zijn we schuldig, vuil en hulpeloos; Hij was het vlekkeloze Lam van God. Volledige verzoening! Hoe is het mogelijk? Halleluja! Wat een Heiland!

Philip P. Bin

De edelmoedigheid en de grootmoedigheid van God zijn zo groot dat Hij niets van ons aanneemt zonder dat buiten alle proporties te belonen... De geweldig grote wanverhouding tussen ons werk en Gods beloning daarvan toont zijn overvloedige genade, om nog maar niets

te zeggen over de gave van de behoudenis die gegeven werd voordat wij ook nog maar iets tot stand gebracht hadden.

R.C.H. Lenski, *The Interpretation of St. Matthew's Gospel*

De moeilijkste taak waar we voor staan is misschien wel om voor onze behoudenis op Gods genade te vertrouwen en alleen op Gods genade. Het is voor onze hoogmoed bijzonder moeilijk om op genade te rusten. Genade is voor andere mensen - voor bedelaars. We willen niet leven van een hemelse uitkering. We willen ons eigen levensonderhoud verdienen en we willen zelf onze zonden verzoenen. We denken graag dat we naar de hemel zullen gaan omdat we dat verdiend hebben.

R.C. Sproul

Staat het God vrij?

Hoofdgedachte

God is ons niets verschuldigd. Alles wat we hebben komt uit zijn genadige hand en daarom behoren we tevreden en dankbaar te zijn voor alles wat Hij ons in het leven geeft. In Christus zijn we gezegend met alle geestelijke zegeningen en in Christus zijn al Gods beloften vervuld.

Inleiding

Stel u voor dat u jarenlang hard gewerkt heeft om geld te sparen om een auto te kopen en dat de ouders van een goede vriend hem het geld gewoon geven om een auto te kopen.

- Hoe voelt u zich tegenover uw vriend? Hoe voelt u zich ten aanzien van uw eigen omstandigheden?
- Hoe denkt u dat u zich zou moeten voelen?

Onderzoek naar genade

1. In Matteüs 20:1-16 staat de geschiedenis over de edelmoedige landheer. Lees dit verhaal en beantwoord dan de volgende vragen.
  - a. Als we aannemen dat de landheer God vertegenwoordigt, wat leren we dan uit dit verhaal over Gods karakter?
  - b. Wat kunt u opmerken over de menselijke aard en hoe mensen geneigd zijn te reageren op de voorspoed van anderen?
  - c. Met welke arbeider identificeert u zichzelf?
  - d. Waarom hebben mensen de neiging om de landheer oneerlijk te vinden in plaats van edelmoedig?
  - e. Wat vertelt dit verhaal ons over wat Gods genade betekent?
2. Lucas 7:1-10 is ook een verhaal dat ons verder kan helpen. Lees dit verhaal en beantwoord dan de volgende vragen.
  - a. Op grond waarvan deden de Joodse oudsten een beroep op

- Jezus om de knecht van de Romeinse hoofdman te genezen? (zie vers 4-5).
- b. Wat was de mening van de hoofdman over wat hij verdiende? (vers 6-7).
  - c. Heeft u meer de neiging om als de oudsten of als de hoofdman te handelen? Leg uit.
3.
    - a. Welke houding moeten we overeenkomstig Lucas 17:10 aannemen tegenover de dingen die we voor de Here doen?
    - b. Hoe makkelijk/moeilijk is dat voor u?
  4. In 1 Timoteüs 6:6 wordt ons gezegd dat, als we ophouden bepaalde dingen te verwachten of te eisen, we tevredenheid zullen ervaren.
    - a. Bent u op bepaalde gebieden van uw leven ontevreden? Als dat zo is, noem dan eens een paar gebieden op.
    - b. Zijn er ook gebieden waarin u in dit opzicht handelend op moet treden?
    - c. Op welke gebieden dient u uw houding te veranderen?
  5. We zijn verschillend geschapen en we krijgen ook allemaal niet dezelfde kansen in het leven. Ieder van ons krijgt zijn eigen, unieke omstandigheden. Er zijn mensen die veel betere omstandigheden hebben dan anderen. Hoe denkt u dat God wil dat we op dit feit zullen reageren?
  6. Lees 2 Korintiërs 1:20.
    - a. Wat vertelt dit vers u over Gods beloften en over hoe ze vervuld worden?
    - b. Hoe helpt dit vers u om uw verwachtingen los te laten en al uw aandacht te richten op wat God al gedaan heeft?

Gebed

Onderzoek uw hart. Baseert u uw hoop op verbetering van de omstandigheden in uw leven op het vertrouwen op God en tevredenheid over wat Hij voor u bepaalt, of heeft u alleen maar aandacht voor wat u denkt dat u verdient? Denkt u dat uw houding meer een nederig vertrouwen dan een verongelijkt eisen uitstraalt? Neem per-

soonlijk eens een paar minuten de tijd om een gebed op te schrijven waarin uw gedachten en gevoelens voor de Here tot uitdrukking worden gebracht. Als u wilt kunt u uw gebed voorlezen tijdens het bidden voor elkaar.

Verdere studie

1. Wat zeggen de volgende verzen over ons recht om iets van God te eisen?
Job 41:11
Romeinen 11:35
2. In onze maatschappij hebben we vandaag de dag de neiging hoge verwachtingen te koesteren en komen we sterk voor onze rechten op. Geef eens een paar voorbeelden van die houding.
3. Wat vertellen de volgende verzen ons over de bron van alles wat we hebben?
1 Kronieken 29:14, 16
Jesaja 26:12
Handelingen 17:25
Jakobus 1:17
4. Onze wereld is georganiseerd volgens een systeem van beloning voor geleverde prestatie, zowel op school als in ons werk. Waarom gebruikt God hetzelfde systeem niet wat onze relatie met hem betreft?

Nadenken over genade

We verkrijgen soms zegeningen door onze arbeid en soms ook zonder dat we daarvoor gewerkt hebben, maar nooit omdat we ervoor gewerkt hebben; want God geeft ze altijd uit onverdiende genade.

Maarten Luther

Genade wordt niet gezocht, noch gekocht, noch gewrocht. Het is een vrije gave van de almachtige God aan een behoeftige mensheid.

Billy Graham

De liefde dringt ons

Hoofdgedachte

Als we Gods geweldige en onbegrensde genade begrijpen, worden we door dankbaarheid en liefde gemotiveerd om ons leven geheel aan Hem te wijden.

Inleiding

Denk eens aan een paar mensen met wie u regelmatig in contact komt (buren, collega's, familie, vrienden, kennissen). Wat lijken de basale motieven voor hun manier van leven te zijn en voor de beslissingen die ze nemen? (Het is niet nodig om namen te noemen of duidelijk te maken wie u precies op het oog heeft bij het trekken van uw conclusies.)

Onderzoek naar genade

- Lees 1 Kronieken 28:9, Spreuken 16:2 en 1 Korintiërs 4:5. Waarom, denkt u, zijn onze motieven zo belangrijk voor God?
  - Denkt u dat de mensen met wie u in contact komt vaak nadenken over de motieven die aan hun gedrag ten grondslag liggen? Leg uit.
- Hoe draagt het begrijpen van Gods genade ertoe bij dat we de juiste motieven krijgen voor de manier waarop we leven?
- Hoe beïnvloeden onze motieven de uitkomst van wat we doen?
  - Geef een voorbeeld van hoe verkeerde motieven een goede daad volkomen kunnen ondermijnen.
- Lees de volgende verzen en maak een lijst van de verkeerde motieven die mensen kunnen hebben om te proberen een "goed" leven te leiden.

Johannes 12:42-43

Galaten 6:12-13

Efeziërs 2:8-9

Kolossenzen 2:16-23

- b. Welke andere verkeerde motieven kunnen mensen tot daden aanzetten?
5. a. Kijk naar de volgende verzen en maak een lijst van de zuivere of godvruchtige motieven die aan onze daden ten grondslag zouden moeten liggen.
- Romeinen 12:1
2 Korintiërs 5:14-15
2 Korintiërs 7:1
Kolossenzen 3:12-14, 23-24
Openbaring 4:11
- b. Welke andere goede motieven kunnen mensen hebben?
6. Denkt u dat het mogelijk is dat u uw motieven te allen tijde zuiver houdt? Leg uit.
7. Denk eens even na over de motieven die aan een paar daden van u ten grondslag liggen. Bepaal voor elk van de hierna volgende gebieden hoe vaak u denkt dat u door onzuivere in plaats van zuivere of godvruchtige motieven gemotiveerd wordt. Deel uw motivatie in op een schaal van 1 tot 5 (1 = onzuiver, 5 = godvruchtig). Doe dit persoonlijk. Daarna kunnen een paar mensen hun gedachten over deze oefening delen.
- De tijd die u doorbrengt in gebed
  - De tijd die u besteedt aan lofprijzing en aanbidding
  - Bijbelstudie
  - Bijbellezen
  - Bijbelteksten uit uw hoofd leren
  - Contacten leggen met niet-christenen
  - Jonge christenen helpen groeien
  - Gemeenschap met andere gelovigen
  - Anderen dienen
  - Financiële bijdragen voor de dienst van God

8. In de vorige vraag bent u er misschien achter gekomen dat de motieven in uw leven niet altijd even zuiver zijn. Wat denkt u dat iemand kan doen om zijn motieven op een bepaald gebied zuiverder te maken?
9. Neem even de tijd om één van de volgende manieren te kiezen om de komende week tot een juistere motivatie te komen of bedenk zelf een manier.
  - a. Schrijf een week lang iedere dag uw motivatie in een schrift op. Probeer u bewust te worden van uw motieven op die dag. Als u tot de ontdekking komt dat daar onzuivere motieven bij waren, belijd die dan aan de Here. Vraag Hem of Hij u duidelijk wil maken om sommige van uw daden te veranderen of om anders over een aantal van uw daden te gaan denken.
  - b. Leer een van de volgende verzen uit uw hoofd. Herinner uzelf aan de grootheid van Gods genade als u dingen probeert te doen om u zijn liefde waardig te maken.

- Jeremia 31:3
- Romeinen 8:38-39 (leer eventueel een groter gedeelte of heel Romeinen 8 uit uw hoofd.)
- Romeinen 12:1-2
- 2 Korintiërs 5:14-15
- Efeziërs 2:8-10

- c. Besteed een extra uur aan gebed en meditatie. Maak een lijst van alle dingen die u iedere week doet om God te dienen en uw relatie met Hem te versterken. Vraag de Here u te helpen bij het evalueren van uw toewijding en de motivatie die daaraan ten grondslag ligt. Gebruik de volgende vragen om u te helpen nadenken over wat Hij in uw leven doet.

- Zijn er “goede” dingen die u voornamelijk doet om andere mensen te behagen? Zou het mogelijk zijn dat God van u verlangt dat u er een aantal opgeeft?
- Bent u tekortgeschoten in uw toewijding waarvan u weet dat de Here die van u vraagt?

Gebed

Romeinen 12:1-2 geeft ons een prachtig beeld van hoe we zouden moeten reageren op Gods genade. Lees dit gedeelte en schrijf uw gedachten dan op in de vorm van een gebed. Degenen die daar geen probleem mee hebben kunnen hun gebed hardop voorlezen.

Verdere studie

1. a. Praat met elkaar over momenten dat u het drukkende gevoel krijgt dat u zich als christen verplicht voelt iets te moeten doen zonder dat er sprake van enige blijdschap, vrede en liefde is.
b. Wat was de bron van dit deprimerende gevoel?
c. Hoe werd u geholpen de dingen weer in het juiste perspectief te zien?
2. a. Als iemand iets doet waar hij eigenlijk geen zin in heeft, wil dat dan zeggen dat zijn motieven verkeerd zijn? Leg uit.
b. Houden onze motieven en gevoelens verband met elkaar?

Nadenken over genade

De grootste kloof in de wereld is de kloof tussen de rechtvaardigheid van een zaak en de motieven van de mensen die voor die zaak staan.

John P. Grier

Iemand die erg wettisch is dreigt met straffen; een prediker van genade lokt en spoort aan met goddelijke goedheid en ontferming die ons openbaard wordt, want hij wil geen werken die niet vrijwillig gedaan worden en geen diensten die met tegenzin verricht worden; hij wil dat onze dienst aan God met blijdschap en vrolijkheid verricht wordt.

Maarten Luther

De eisen van de wet zijn innerlijk en raken onze motieven en verlangens, en ze hebben niet alleen maar met uiterlijke daden te maken.

Ernest F. Kevan, *The Grace of Law*

Het enige wat we moeten doen is God liefhebben en ons in Hem verheugen. Allerlei tuchtmaatregelen, hoe hardvochtig die ook mogen zijn, zijn waardeloos als ze niet voortkomen uit liefde voor God.

Broeder Lawrence, *The Practice of the Presence of God* Les 5

Het bewijs van de liefde

Hoofdgedachte

Als volgelingen van Jezus Christus zijn wij bevrijd om de morele wetten van God uit liefde voor Hem te gehoorzamen. Zijn uiteindelijke doel voor ons is dat we door de bekwaammakende invloed van de Heilige Geest meer en meer op Christus zullen gaan lijken.

Inleiding

- Wat is u deze week opgevallen bij het nadenken over de motieven die aan uw daden ten grondslag liggen?
- Heeft het opmerken van deze motieven enige invloed gehad op uw gedachten of uw handelwijze?

Onderzoek naar genade

1. Lees Johannes 14:15, 21, 23.
  - a. Waarom is gehoorzaamheid zo'n belangrijke manier om uw liefde voor God tot uitdrukking te brengen?
  - b. Waarom denkt u dat gehoorzamen dikwijls zo moeilijk is?
  - c. Vertel iets over een gelegenheid waarbij u door gehoorzaamheid uw liefde voor de Here tot uitdrukking liet komen.
2.
  - a. Efeziërs 5:17 zegt ons "tracht te verstaan, wat de wil des Heren is." Gods wil wordt ons geopenbaard in de bijzondere aanwijzingen in de ethische geboden in de Schrift. Hoe verandert onze houding tegenover deze geboden als we zijn genade en de bedoeling van de geboden gaan begrijpen?
  - b. Hoe staan de volgende schrijvers tegenover Gods geboden?
Psalm 19:78-12
Psalm 119:97
Romeinen 7:12
1 Johannes 5:2-3

3. Galaten 5:6 geeft een goede samenvatting van wat God van ons vraagt: Waar het om gaat is “geloof, door liefde werkende.” Hoe komt uw geloof door liefde werkende momenteel in uw persoonlijke omstandigheden tot uiting?
4. a. Wat is het uiteindelijke doel van onze gehoorzaamheid?
Romeinen 8:29
2 Korintiërs 3:18
Filippenzen 1:9-11
- b. Wat voor verschil maakt het voor u dat doel te kennen?
5. Lees Romeinen 13:8-10. Beschrijf de relatie tussen de wetten die door Mozes gegeven werden en de twee grote geboden die Jezus in Matteüs 22:37-40 noemt.
6. De wetten van Mozes, die betrekking hebben op morele onderwerpen, zijn nog steeds een belangrijke norm omdat ze het natuurlijke gevolg zijn van liefde. Wat zou volgens u in de hierna volgende voorvallen de juiste beslissing zijn en leg uit waarom. In hoeverre zijn de Tien Geboden van invloed op uw beslissing en waaruit blijkt in die beslissing de liefde?
  - a. Een man ontmoet een vrouw die hij aantrekkelijk vindt. Ze heeft de potentie een goede vriendin van hem te worden op een manier die zijn eigen vrouw hem niet kan bieden. Wat moet hij in zijn relatie tot deze vrouw wel en niet doen? Wat zou hij moeten doen in relatie tot zijn vrouw?
  - b. Een jonge vrouw ontdekt dat ze zwanger is van haar vierde kind. Haar man heeft haar net verteld dat hij een verhouding met een andere vrouw heeft en dat hij wil scheiden. Ze heeft geen eigen inkomen. Moet ze nu een abortus overwegen? Waarom wel, waarom niet?
  - c. Een gezin heeft de grootste moeite de eindjes aan elkaar te knopen. Ze hebben nauwelijks genoeg te eten en ook aan andere behoeften kan nauwelijks voldaan worden. De man krijgt plotseling de gelegenheid een zaak af te sluiten waar veel geld mee te verdienen valt als hij een paar leugens vertelt. Wat moet hij doen?

7. Heel wat prachtige passages in de bijbel geven ons duidelijke richtlijnen voor het leven. De Heilige Geest gebruikt deze schriftgedeelten om ons te laten zien wat Hij in ons leven veranderen wil. We zijn actieve deelnemers in dit proces van heiligmaking. In afhankelijkheid van zijn hulp moeten we in gehoorzaamheid reageren. We moeten Hem vragen onze innerlijke gesteldheid te veranderen zodat we willen gehoorzamen en dan moeten we Hem vragen ons de kracht te geven te gehoorzamen.

Lees voor uzelf heel hoofdstuk 3 van Kolossenzen. Vraag God of Hij u wil laten zien wat Hij deze week in uw leven wil doen. Schrijf uw gedachten op. Als u daartoe bereid bent kunt u uw gedachten aan de groep doorgeven. Bij moeilijke beslissingen om te veranderen kan het zeer nuttig zijn om verantwoording af te leggen tegenover anderen.

Gebed

Lees als onderdeel van uw gebedstijd Psalm 19:8-12 nog eens. Vertel de Here hoe dankbaar u bent voor zijn volmaakte geboden. Vraag Hem om de genade deze week met grotere gehoorzaamheid op zijn werk te reageren.

Verdere studie

1. Lees 1 Tessalonicenzen 4:3. Denkt u dat groei in ons geloof vrijblijvend is?
2. Lees Efeziërs 4:22-24 en Filippenzen 2:12-13. Zeg in uw eigen woorden wat het verband is tussen Gods werk in uw leven en uw eigen inspanning in het proces van heiligmaking.
3. Hoewel we onze behoudenis of enige zegen die we nu als christen ervaren nooit kunnen verdienen, is er God alles aan gelegen hoe we ons leven inrichten. Hoe denkt God over de dingen die we doen volgens de hier onderstaande verzen?
Efeziërs 4:30
Efeziërs 5:8-10
1 Timoteüs 2:1-3
1 Timoteüs 5:4

Nadenken over genade

De morele wet is meer dan een test; die is voor de mens zijn bestwil. Iedere wet die God gegeven heeft is voor de mens tot zegen. Als de mens die breekt, staat hij niet alleen tegen God op, maar dan kwetst hij ook zichzelf.

Billy Graham

Zowel het begin als het einde van de wet is goedertierenheid.

Joods spreekwoord

Als Jezus ons een gebod zou geven en ons niet in staat zou stellen dat te kunnen houden, zou Hij een leugenaar zijn; en als we van onze onmacht een verhindering maken om te gehoorzamen, dan betekent dat, dat we God zeggen dat Hij ergens geen rekening mee gehouden heeft. Iedere vorm van zelfvertrouwen moet door Gods kracht tenietgedaan worden. Volledige zwakheid en afhankelijkheid zijn voor Gods Geest altijd de gelegenheden waarbij zijn macht openbaar komt.

Oswald Chambers, *Geheel voor Hem*

De grootste vergissing die door velen van Gods volk gemaakt wordt, is dat ze hopen in zichzelf te vinden wat alleen maar in Christus gevonden kan worden.

Arthur W. Pink, *The Doctrine of Sanctification*

Blijdschap is verheerlijkte liefde; vrede is liefde in rust; lankmoedigheid is liefde die verdraagt; zachtmoedigheid is liefde in gemeenschap; goedertierenheid is liefde in actie; geloof is liefde op het slagveld; nederigheid is liefde op school; en gematigdheid is liefde in oefening.

Dwight L. Moody

Geroepen om vrij te zijn

Hoofdgedachte

Als volgelingen van Christus zijn we vrij. Bevrijd van de aandrang om Gods gunst te winnen door onze daden. Bevrijd van de druk om te proberen te voldoen aan door de mens gemaakte godsdienstige regels en voorschriften. Bevrijd om de Heilige Geest in ons leven iets moois te laten scheppen dat God behaagt.

Inleiding

Welke gedachten komen bij u op als u het woord vrijheid hoort?

Onderzoek naar genade

- Lees 2 Korintiërs 3:17 en Galaten 5:1, 13. Waarom wil God dat we de vrijheid die we in Christus hebben realiseren?
  - Wat betekent vrijheid voor de menselijke geest?
  - Waarom denkt u dat de mens zo gauw bereid is zijn vrijheid op te geven en terug te vallen op menselijke regels en voorschriften die tot uniformiteit leiden?
- Galaten 5:16-18 helpt ons begrijpen hoe onze vrijheid in Christus niet leidt tot losbandigheid, maar tot een leven dat geleid wordt door de Geest. Hoe ervaart u de leiding van de Geest in uw leven?
  - Geef een voorbeeld van een recent moment dat u zich door de Geest geleid wist - in een moeilijke beslissing, in de manier waarop u op een bijzondere situatie reageerde of door de manier waarop u op een bepaalde persoon reageerde.
- Als we onze vrijheid gebruiken om ons meer en meer door de Geest te laten leiden, zullen er veel godvruchtige kwaliteiten in ons leven openbaar worden. Door Gods genade groeien deze kwaliteiten in ons door het werk van zijn Heilige Geest.

Hieronder treft u een lijst met christelijke karaktertrekken aan die gevonden worden in Galaten 5:22 en Kolossenzen 3:12-15

- a. Vertel elkaar welke karaktertrekken u in de andere leden van de groep heeft gezien.
- b. Welke van deze karaktertrekken denkt u dat God in u aan het ontwikkelen is?

medelijden	liefde	dankbaarheid
vriendelijkheid	blijdschap	zelfbeheersing
nederigheid	vrede	goedheid
zachtmoedigheid	geduld	volharding
vergevingsgezindheid	trouw	

4. Als we weten dat de Geest deze godvruchtige kwaliteiten in ons leven brengt, wat is onze rol in dat proces dan?
5. a. Wetticisme dat het naleven van door de mens gemaakte regels vereist, is helaas in veel kerken nogal gebruikelijk. Kunt u daarvan een paar voorbeelden noemen die u zijn opgevallen?
b. Wat zijn de logische gevolgen van dit soort wetticisme?
6. a. In Romeinen 14:1-23 stelt Paulus duidelijk dat God toestaat dat godvruchtige mensen over bepaalde zaken verschillende meningen hebben. Lees deze verzen en bedenk dan iets dat in onze tijd vergelijkbaar is met het onderwerp van het eten van vlees.
b. Op welke manier helpt Romeinen 14 u huidige onderwerpen, waar verschillend over gedacht wordt, beter te begrijpen?
7. We hebben de neiging wettisch met elkaar om te gaan als het gaat om allerlei geestelijke dingen (bidden, bijbelstudie, bijbellezen, getuigen, vasten enz.) Met het oog op de vrijheid die we in Christus hebben, hoe moet onze houding dan tegenover dit alles zijn?
8. a. Soms lukt het ons niet om blij te zijn over de vrijheid die we in Christus hebben omdat we bang zijn voor de mening van anderen. Kunt u een voorbeeld geven van een keer dat u zich zorgen maakte over wat anderen wel of niet zouden zeggen

toen u iets deed waarvan u wist dat God u daar de vrijheid voor gegeven had?

- b. Hoe ging u met die situatie om?
- c. Zou u nu anders reageren?

Gebed

Dank God voor de vrijheid die u als volgeling van Jezus Christus geniet. Vraag de Here u te helpen om beter op het werk van de Heilige Geest in uw leven te reageren.

Verdere studie

1. Stelden uw ouders regels op of trokken ze grenzen die u niet helemaal begreep? Geef eens een voorbeeld.
2. Hoe heeft u, als u kinderen heeft, de redenen voor de grenzen die u trekt aan uw kinderen uitgelegd?

Nadenken over genade

Een christen is vrij als niemand anders en hij is aan niemand onderworpen; een christen is de meest plichtsgetrouwe dienstknecht van allen en aan iedereen onderdanig.

Maarten Luther

Alleen wat God in zijn Woord geboden heeft, moet als bindend beschouwd worden; in al het andere is de mens vrij.

John Owen

Laten we ons oordeel of ons geweten nooit aan dat van anderen onderwerpen of aan de mening van anderen ondergeschikt maken en ons zo overgeven aan de oordelen en beslissingen van mensen... Ik vermaan daarom alle christenen hun christelijke vrijheid te handhaven door voortdurend waakzaam te zijn. U moet zich daarvan door verleiding of bedreiging niet van laten afbrengen, u moet zich door niets daarvan laten afschrikken en u moet zich door geen enkele macht of bedrog daarvan laten beroven.

Samuel Bolton, *The True Bound of Christian Life*

Mijn genade is u genoeg

Hoofdgedachte

Door Gods genade zijn we in staat te volharden en te groeien ondanks welke verandering dan ook. God geeft aan een ieder van ons de genade die we nodig hebben om de bediening en de dienst te vervullen die Hij ons gegeven heeft om zijn Naam te verheerlijken.

Inleiding

Geef een voorbeeld van de afgelopen week waarbij Gods genade voldoende was om u in staat te stellen een bepaalde uitdaging aan te gaan.

Onderzoek naar genade

1. In 2 Korintiërs 12:2-10 vinden we een krachtige passage over lijden en de genoegzaamheid van Gods genade. Lees dit gedeelte en beantwoord dan de volgende vragen
  - a. Wat voor verklaringen geeft Paulus voor het feit dat zijn lichamelijk lijden niet wordt weggenomen?
  - b. Waarom denkt u dat we niet altijd een duidelijke verklaring krijgen waarom wordt toegestaan dat we aan bepaalde dingen lijden?
  - c. Waarom kan God zijn kracht beter in ons leven tot uitdrukking laten komen door onze zwakheid dan door onze kracht?
2. Denk eens aan een zwakheid in uw eigen leven. Dat kunnen lichamelijk problemen zijn, emotionele zwakheden of moeilijke omstandigheden. Op welke bijzondere manier is Gods kracht en genade in uw leven werkelijkheid geworden door deze beproevingen?
3. Over beproevingen zegt Jakobus: “Houdt het voor enkel vreugde, mijn broeders, wanneer gij in velerlei verzoeken valt” (Jak. 1:2). Lees Jakobus 1:2-4.

- a. Wat denkt u dat Jakobus bedoelt als hij zegt dat we blij moeten zijn met beproevingen?
  - b. Waarom moedigt hij ons aan daar tegenover zo'n houding aan te nemen?
4.
    - a. Heeft u de neiging zich dicht bij God te voelen als uw leven betrekkelijk zonder problemen verloopt of als u zich in de problemen bevindt? Waarom denkt u dat dit het geval is?
    - b. Is het noodzakelijk dat we problemen ervaren om dicht bij God te leven? Waarom, of waarom niet?
    - c. Wat kan iemand die een tamelijk prettig leven leidt doen om dicht bij God te leven, afgezien van het bidden om moeilijkheden?
  5. In de geschiedenis van de omzwervingen van de Israëlieten in de woestijn zien we de totale afhankelijkheid van de mens van God op een dramatische manier beschreven. Lees Deuteronomium 8:2-3
    - a. Waarom vallen we tegenwoordig zo gemakkelijk in de zonde van het denken dat we aan onszelf genoeg hebben?
    - b. Waarom is het zonde om te denken dat we aan onszelf genoeg hebben?
    - c. Of we ons daarvan bewust zijn of niet, we zijn voor veel meer van God afhankelijk dan voor onze lichamelijke noden. Valt u gemakkelijk voor de verleiding om te denken dat we aan onszelf genoeg hebben in geestelijk opzicht of in lichamelijk opzicht? Waarom denkt u dat dit zo is?
  6. In Romeinen 12:4-8 legt Paulus uit dat we allen verschillende geestelijke gaven hebben. De Here geeft ons die met het doel onze bediening of dienst die Hij ons gegeven heeft te vervullen. Kijk ook naar de lijst van geestelijke gaven in 1 Korintiërs 12:4-11.
    - a. Welke geestelijke gaven ziet u in de andere leden van de groep aan het licht komen?
    - b. Het is dikwijls gemakkelijker om de geestelijke gaven bij anderen te zien, dan uw eigen gaven op te merken. Niettemin moeten we ons bewust zijn van de gaven die God ons gegeven heeft, zodat we onszelf in een positie kunnen plaatsen waar

- die gaven gebruikt kunnen worden. Welke geestelijke gaven denkt u dat God u gegeven heeft?
- c. Vertel elkaar hoe u zich bewust was dat God u bij een bijzondere gelegenheid uw geestelijke gaven liet gebruiken.
7. Lees 1 Korintiërs 15:9-10 en Efeziërs 3:8.
- a. Hoe dacht Paulus over zijn eigen bekwaamheid om de taak die God hem opgedragen had te vervullen?
- b. Welke bediening heeft God u gegeven? (Dat kan ook inhouden het opvoeden van uw gezin, les geven op de zondagschool, beschikbaar zijn voor vrienden in nood, met uw buurman over het evangelie praten, enz. Als het u moeite kost deze vraag te beantwoorden, bid er dan voor en vraag God of Hij u wegen wil laten zien waarop u Hem kunt dienen op de plaats waar Hij u gesteld heeft.)
- c. Op welke manier bemoedigen Paulus' woorden u bij wat God vraagt dat u zult doen?
8. Kijk naar de volgende verzen. Hoe maken ze duidelijk dat het God is die ons bekwaamt in alles wat we doen?
 Jesaja 26:12
 1 Korintiërs 3:6
 2 Korintiërs 3:4-6
 Kolossenzen 1:28-29
9. Als gelovigen zullen we voor de Here staan en door Gods genade beloningen ontvangen op grond van hoe we geleefd hebben. Alle groei en kracht voor dienstbetoon komen van God. Alle vrucht van onze arbeid is het gevolg van Gods genade. Wij moeten werken. Dat doet God niet voor ons. Maar we moeten werken in afhankelijkheid van zijn genade die ons bekwaam maakt. Lees 1 Korintiërs 3:7-15; 2 Korintiërs 5:10 en Efeziërs 6:7.
- a. Wat is de basis voor de beloningen die we als christen zullen ontvangen?
- b. Wat gebeurt er met de christen wiens arbeid geen eeuwigheidswaarde heeft?
- c. Wat is het doel van deze beloningen? Zie Openbaring 4:9-11.

10. a. Op welk gebied van uw leven heeft u, denkt u, de grootste behoefte aan de ervaring van Gods genade?
- b. Hoe zou u God kunnen verhinderen in uw leven te werken?

Gebed

Lees de tekst van het lied “Als g’in nood gezeten” van Friedrich Rader, dat u vindt in de paragraaf “Nadenken over genade” hardop voor. Leg dan uw noden aan de Here voor en erken zijn genoegzaamheid. Belijd Hem dat u meer moet reageren op zijn werk in uw leven.

Verdere studie

1. Lees Filippenzen 4:4-13
  - a. Wat is het geheim van de tevredenheid waarop Paulus wijst in vers 12?
  - b. Heeft u zelf geleerd bij dit geheim te leven? Welke dingen zou u kunnen doen om dieper tot het geheim hiervan door te dringen overeenkomstig de uitgangspunten die Paulus zo duidelijk in dit gedeelte voorhoudt?
2. Welke houding blijkt er uit de hierna volgende passages van de mensen ten opzichte van God midden in hun lijden?
Psalm 13
Psalm 73:1-3, 13-17, 23-28
Klaagliederen 3:19-33
3. Wat zeggen de volgende verzen over hoe God werkt in onze beproevingen?
Genesis 50:20
Romeinen 8:28-29

Nadenken over genade

De woestijn beproefde en tuchtigde het volk op allerlei manieren. Enerzijds nam de troosteloosheid van de woestijn alle steunpunten en hulpbronnen weg waarvan de mens van nature afhankelijk is; de woestijn wierp het volk terug op God die alleen de kracht kon schenken om daarin te overleven. Anderzijds ondermijnde de periode in de woestijn het oppervlakkige vertrouwen van hen die niet werkelijk

geworteld en gegrond in God waren. De woestijn breekt of maakt een mens; ze vormt wilskracht en karakter. De kracht waarin de woestijn voorzag, was echter geen kracht van zelfgenoegzaamheid, maar de kracht die voortkomt uit een kennis van de levende God.

P.C. Craigie, *The New International Commentary on the Old Testament, The Book of Deuteronomy*

Want de mens heeft geen begrip van Gods kracht totdat hij overtuigd wordt van zijn eigen behoefte daaraan en hij vergeet onmiddellijk de waarde daarvan als hij zich niet voortdurend van zijn eigen zwakheid bewust is.

Johannes Calvijn, *Calvin's New Testament Commentaries*

Als g'in nood gezeten, geen uitkomst ziet,
wil dan nooit vergeten: God verlaat u niet.
Vrees toch geen nood, 's Heren trouw is groot,
en op nacht'lijk duister volgt het morgenrood.

God blijft voor u zorgen, goed is de Heer,
en met elke morgen, keert zijn goedheid weer.
Schoon g'in verdriet, nergens uitkomst ziet,
groter dan de Helper is de nood toch niet.

Friedrich Rader

God voorziet dus in volmaakt gepaste genade om in de nood van de godzaligen te voorzien. Voor dagelijkse behoeften is er dagelijkse genade, voor plotselinge nood is er plotselinge genade; voor overstelpende nood is er overstelpende genade. Gods genade wordt wonderbaarlijk gegeven, maar niet verkwistend; vrij, maar niet dwaas; overvloedig, maar niet blind.

John Blanchard, *Truth for Life: A Devotional Commentary on the Epistle of James*

Gods genade aanwenden

Hoofdgedachte

Gods genade wordt in ons leven toegepast en in onze ervaring werkelijkheid door gebed, de bijbel, onderwerping aan zijn soevereiniteit en de bediening van andere gelovigen.

Inleiding

Beschrijf een recent voorval waarbij u Gods genade op een bijzondere manier ervoer. Wat gebruikte God om u die ervaring van zijn genade te geven?

Onderzoek naar genade

Gods genade ervaren door gebed

1. a. Hebreëën 4:14-15 moedigt ons aan om in gebed tot God te gaan en Hem om de genade te vragen die we nodig hebben. Welke redenen worden er in dit gedeelte genoemd waarom we God met vertrouwen tegemoet mogen gaan? (Zie ook Hebr. 2:18.)
b. Op welke manieren vindt u deze redenen bemoedigend?
2. Als we Gods genade door gebed willen ervaren, moeten we bidden. Maar zelfs voor christenen lijkt dit dikwijls wel het laatste wat we doen.
  - a. Waarom denkt u dat christenen niet vaker bidden?
  - b. Wat vindt u zelf van uw gebedstijd op dit punt van uw pelgrimsreis?
  - c. Welke specifieke maatregelen zou u moeten nemen om uw gebedsleven te verbeteren?

Gods genade wordt in ons leven merkbaar door zijn Woord

1. Als we de genade van God willen ervaren, moeten we onszelf regelmatig openstellen voor het Woord van God. God kan zijn

Woord op allerlei manieren onder onze aandacht brengen, waaronder:

- Vrienden
  - Preken
  - Bijbelstudie
  - Bijbellezen
  - Christelijke boeken
  - Het te binnen schieten van bijbelteksten
  - Christelijke radio- en televisieuitzendingen
- a. Op welke manieren komt het Woord iedere week tot u?
- b. Is er een bepaald gebied waarvan u denkt dat u er meer tijd voor moet vrij maken? Als dat zo is, welk gebied is dat dan?
2. a. Vertel elkaar over een gelegenheid waarbij God een bijzonder bijbelgedeelte gebruikte om u in uw leven direct aan te spreken.
- b. Op welke manier werden uw gedachten bij dit bijbelgedeelte bepaald in de tijd dat u dat nodig had?
- c. Op welke manier hielp het u in die bijzondere situatie?

Het ontvangen van Gods genade door nederige onderwerping aan Hem

1. Om Gods genade te ervaren, moeten we onszelf vernederen en erop vertrouwen dat God alles bestuurt hoe moeilijk onze omstandigheden ook mogen zijn. Lees 1 Petrus 5:5-7.
- a. Wat wordt ons in deze verzen gezegd dat we moeten doen?
- b. Wat is het eindresultaat van onze nederigheid? Wanneer zullen we dit eindresultaat ontvangen?
- c. Op welke gebieden in uw leven is God bezig u te leren nederiger te zijn?
2. a. Beschrijf de houding van iemand die weigert zich te onderwerpen aan wat God in zijn leven toestaat.
- b. Hoe wordt Gods genade in het leven van zo iemand beperkt?
- c. Heeft u ooit een tijd meegemaakt waarin uw houding een belemmering vormde om de genade van God te genieten? Vertel elkaar wat u daarvan geleerd heeft.

Gods genade die ons wordt gegeven door de bediening van anderen

1. Er zijn drie fundamentele manieren waarop we elkaar kunnen helpen te reageren op de Heilige Geest in ons leven en zodoende Gods genade ontvangen.
  - Met en voor elkaar bidden
  - Relevante bijbelverzen met elkaar delen
  - Elkaar helpen ons te onderwerpen aan Gods voorzienigheid in ons leven.
  - a. We moeten nauwe relaties met mensen hebben als we willen dat God deze mensen op deze drie manieren gebruikt in ons leven. Wat doet u er aan om relaties te verbeteren?
  - b. Geef een voorbeeld waarbij iemand een van deze drie manieren gebruikte om u Gods genade door te geven.
2. Als God u wil gebruiken om zijn genade aan iemand door te geven, dan moet die persoon ontvankelijk zijn en open staan voor uw inbreng. Tegelijkertijd moeten wij aan anderen laten merken dat we bereid zijn door hen gediend te worden.
  - a. Hoe bereid bent u om u door anderen te laten dienen? Bent u in staat om uw behoeften aan anderen toe te vertrouwen?
  - b. Kunt u de signalen die anderen uitzenden, opvangen zodat u voor hen een dienaar van Gods genade kunt zijn?

De toepassing van Gods genade

1.
  - a. Met welke van de vier in deze les besproken manieren waarop God zijn genade voor u tot een werkelijkheid in uw leven kan maken, heeft u de grootste moeite?
  - b. Neem een paar minuten de tijd om een speciaal plan te bedenken hoe u uzelf meer voor God beschikbaar kunt stellen op dat gebied in de komende week.

Gebed

Bid met elkaar het volgende gebed. Lees elke keer één zin voor. Laat tussen de zinnen voldoende tijd, zodat iedereen de gelegenheid krijgt met God te praten over de bijzonderheden in zijn leven die met het gebed samenhangen.

Here, ik ben bereid te ontvangen wat U geeft.
Here, ik ben bereid te missen wat U mij onthoudt.
Here, ik ben bereid om af te zien van wat U wegneemt.
Here, ik ben bereid om te lijden wat U mij toedeelt.
Here, ik ben bereid te zijn wat U van mij vraagt.

Verdere studie

1. Kolossenzen 3:12-14 geeft een lijst van eigenschappen die het gevolg zijn van Gods genade die in ons leven aan het werk is.
  - a. Wat zeggen deze verzen over hoe God over ons denkt?
  - b. Hoe stellen de hoedanigheden, die in dit vers genoemd worden, ons in staat om anderen met Gods genade te dienen?
  - c. Kies een van de genoemde eigenschappen en neem u, voor Gods aangezicht, voor om een week lang iedere dag God te vragen die hoedanigheid in uw leven te doen toenemen.
2. Lees Hebreeën 7:25 en 1 Johannes 2:1. Hoe kan het feit dat Christus voor u bidt gevolgen hebben voor uw eigen bidden?
3. a. Wat leren de volgende verzen ons over Gods soevereiniteit en over onze houding tegenover beproevingen.
Genesis 50:20
Job 1:20-21
Job 2:9-10
  - b. Hoe helpt ons vertrouwen op God en het zien van het feit dat uiteindelijk zijn hand alle dingen bestuurt, ons met het handhaven van een nederige houding?
4. Prediker 4:9-12 geeft ons een poëtische beschrijving van hoezeer wij elkaar nodig hebben. Noem eens een paar redenen waarom we binnen de gemeenschap van de gelovigen goede vrienden nodig hebben.

Nadenken over genade

Om te bidden is niets anders nodig dan Jezus in ons hart te laten binnenkomen, om Hem met zijn kracht toegang te verlenen tot onze noden. Daaruit blijkt dus duidelijk dat het succes van het gebed niet afhankelijk is van de zekerheid van degene die bidt, noch van zijn

vrijmoedigheid of iets dergelijks, maar slechts van dit ene, dat hij zijn hart openstelt voor Jezus.

O. Hallesby, *Het gebed*

Gebed is de beoefening van Gods genade. Zeg niet: Ik zal dit verdragen tot ik weg kan en bidden. Bid nu, maak gebruik van Gods genade op het moment van uw nood.

Oswald Chambers, *Geheel voor Hem*

Als de majesteit en genade en kracht van God niet openbaar worden in ons (niet in ons bewustzijn), dan stelt God ons daarvoor verantwoordelijk. "God is in staat zijn genade rijkelijk te betonen." Wordt bestempeld door Gods natuur en zijn zegeningen zullen door u altijd openbaar worden.

Oswald Chambers, *Geheel voor Hem*

God en het Woord van zijn genade gaan altijd samen; God laat zijn genade uit dat Woord voortvloeien.

R.C.H. Lenski, *The Interpretation of The Acts of the Apostles*

Advies voor bijbelkringleiders

De volgende bladzijden zijn bedoeld als advies voor een gespreksleider om een groep te leiden in een geloofsopbouwende tijd rondom Gods Woord. U kunt een leider aanwijzen die alle bijeenkomsten leidt, of u kunt dit bij toerbeurt doen.

Vorbereiding

Als leider zal het uw bedoeling zijn een omgeving te scheppen die past bij een studie over de bijbel. U wilt er voor zorgen dat de leden zich bij elkaar op hun gemak voelen en dat er een goede sfeer heerst. U wilt dat u tijdens de bijbelstudie niet wordt afgeleid.

Persoonlijke voorbereiding. Als groepsleider is uw belangrijkste voorbereiding voor iedere bijeenkomst gebed. U wilt natuurlijk persoonlijk bidden, maar hier volgen een aantal suggesties:

- Bid erom dat de leden in staat zullen zijn om de bijeenkomst bij te wonen. Vraag God hun de vrijmoedigheid te geven hun gedachten en gevoelens eerlijk te delen en met hun unieke gaven en inzichten bij te dragen.
- Bid voor de leden van de kring dat ze deze week ook hun stille tijd met God zullen houden. Vraag God hen geestelijk te voeden.
- Vraag God om ieder van u nieuwe inzichten en praktische toepassingen van de Schrift te geven tijdens de bijeenkomst. Bid God dat Hij aan ieders persoonlijke behoeften tegemoet zal komen.
- Vraag om de leiding van de Heilige Geest zodat u geduld, aanvaardigheid, gevoeligheid en wijsheid zult beoefenen. Bid om een sfeer van oprechte liefde in de groep en dat ieder lid open zal staan om wat te leren en te veranderen.
- Bid dat de discussie er toe mag leiden dat ieder van u de Here meer zal gaan gehoorzamen en dat Hij zijn aanwezigheid kenbaar wil maken.
- Bid om inzicht als u het studiemateriaal doorneemt en om wijsheid als u de kring leidt.

Na het gebed is uw belangrijkste voorbereiding vertrouwd te worden met de stof die u zult gaan behandelen in de kring. Beantwoord alle gestelde vragen persoonlijk. Ook is het van belang het aan de orde

zijnde hoofdstuk in *Genade* door te lezen waarin alle gestelde vragen beantwoord worden. Neem een besluit welke vragen u in de kring wilt bespreken. Misschien is er geen tijd om alle vragen aan de orde te laten komen. Denk na over welke vragen de belangrijkste zijn voor deze bepaalde groep om met elkaar te bespreken. Vragen in de paragraaf *Verdere studie* kunnen gebruikt worden in plaats van vragen in het onderdeel *Onderzoek naar genade*. Als de vraag in verband staat met een Schriftgedeelte, doet u er goed aan dat Schriftgedeelte samen te lezen. Als er veel Schriftgedeelten zijn kunt u van tevoren vaststellen welke u met elkaar wilt bespreken.

Groepsvoorbereiding. Kies een vaste tijd en plaats om bij elkaar te komen in een gezellige omgeving waarin u niet gestoord wordt. Regel van tevoren wat er moet gebeuren met kinderen, huisdieren en rinkelende telefoons. Een koffiepauze of iets dergelijks kan goed zijn voor het onderlinge contact maar laat er niet te veel tijd door verloren gaan.

De eerste bijeenkomst

Misschien dat u wilt beginnen met koffiedrinken. Op die manier kunnen leden van de kring elkaar leren kennen, waardoor het ijs wat gebroken wordt. Daarna kunt u met uw eerste bijbelstudie beginnen. Bij deze eerste bijeenkomst moet u wat tijd uittrekken om mensen zichzelf te laten voorstellen. Het is verwonderlijk hoe veel beter en eerlijker een bijbelkring functioneert als de leden elkaar kennen.

Neem met elkaar op zeker moment van de avond (waarschijnlijk tegen het eind) de volgende richtlijnen door. Een discussie wordt daardoor vruchtbaarder, zeker als het onderwerpen betreft die de leden echt interesseren.

Vertrouwelijkheid. Niemand mag naar buiten brengen wat iemand in de groep vertelt, tenzij de betreffende persoon daar toestemming voor geeft. Zelfs dan is voorzichtigheid geboden. Wees betrouwbaar. Deelnemers moeten alleen maar over hun persoonlijke gevoelens en ervaringen praten en niet over die van anderen.

Opkomst. Iedere studieavond sluit aan op een vorige en u heeft elkaar nodig. Vraag dus de kring om alle acht avonden bij te wonen, tenzij er dringende redenen zijn om dat niet te doen.

Deelneming. Dit is een groepsdiscussie, geen lezing. Het is belangrijk dat alle leden op de een of andere manier hun inbreng hebben.

Vorbereiding. Besluit als groep dat iedereen het lesmateriaal van

tevoreen leest en de vragen persoonlijk beantwoordt voordat de groep bijeenkomt. De discussie zal beter verlopen als de leden zich persoonlijk voorbereid hebben. Bovendien zullen de leden veel meer uit de studie halen als ze van tevoren over de vragen hebben nagedacht en de Schriftgedeelten reeds hebben gelezen voor de bijeenkomst. Als de leden van de kring zich hebben voorbereid, zal het niet nodig zijn alle Schriftverwijzingen samen nog eens op te zoeken.

Eerlijkheid. Voor een goede groepsdiscussie is een gepaste openhartigheid een vereiste. Wees de persoon die u werkelijk bent, niet de persoon die u denkt te moeten zijn.

Het leiden van de groep

Iedere les is zo samengesteld dat er ongeveer een uur mee gemoeid zal zijn:

- Tien minuten voor gebed en de vragen van de Inleiding;
- Veertig minuten voor bespreking van de studievragen;
- Tien minuten voor het eindgebed.

Werk aan een ontspannen en open sfeer. Die sfeer ontstaat niet vanzelf, wees dus zelf voor de anderen een voorbeeld van aanvaarding, openheid voor waarheid, verandering en liefde. Toon echte belangstelling voor de opmerkingen van iedere persoon en sta er open voor ook van hem of haar te leren. Laat duidelijk merken dat u goed luistert. Wees positief.

Let erop hoe u de vragen stelt. Vraag niet: “Hoe luidt je antwoord op vraag 1?” Laat uit de manier van uw vraagstelling blijken:

- uw belangstelling en enthousiasme voor de vraag
- uw betrokkenheid bij de groep.

De groep zal uw houding overnemen. Stel de vragen op een manier zoals u die ook aan een vriend zou stellen.

Als de discussie verflauwt:

- Een korte stilte is niet hinderlijk. Geef de groep de kans om over de vraag na te denken. Spring er niet te gauw in door zelf het antwoord maar te geven.
- Als de groepsleden moeite hebben met de vraag, stel die dan nog een keer in uw eigen bewoordingen.
- Als een vraag weinig losmaakt, laat die dan verder rusten en ga naar de volgende.
- U kunt af en toe vragen gerust zelf beantwoorden. In het bijzonder

als het om persoonlijke ervaringen gaat, moet u de eerste zijn die de vraag beantwoordt. Op die manier geeft u een voorbeeld van de openheid die u ook bij de rest van de groep hoopt te krijgen. Tevens is uw antwoord een voorbeeld voor de lengte daarvan. Beantwoord niet iedere vraag zelf, maar wees geen zwijgzame luisteraar.

- Als de discussie bij een bepaalde vraag dreigt te verzanden, ga dan naar de volgende vraag. Het is niet nodig mensen ertoe te brengen het probleem uitputtend te behandelen.

Stel slechts één vraag tegelijk. De antwoorden van de deelnemers geven vaak aanleiding tot een volgende vraag aan u. Houd wel in de gaten of u bij de probleemstelling blijft en niet op een zijspoor komt. **Houd de tijd in de gaten.** Besteed niet zoveel tijd aan de discussie dat er geen tijd voor toepassing en gebed overblijft. In eerste instantie gaat het niet om de discussie, maar om meer op Jezus Christus te gaan lijken.

Moedig constructieve meningsverschillen aan. De groep kan veel leren door een bepaald onderwerp van alle kanten te bekijken. Als u zich niet bedreigd voelt als iemand het niet met u eens is, zal de hele groep zich meer open en kwetsbaarder opstellen. Indien nodig grijpt u in om er zeker van te zijn dat de leden met elkaar discussiëren over ideeën en uitleggingen van de Schrift en niet elkaars gevoelens en karakter aanvallen. Als de groep er, wat een bepaald onderwerp betreft, niet uit komt, zeg dan iets als: “We stellen dus vast dat we het niet met elkaar eens zijn,” en ga dan verder.

Wees niet de deskundige. Mensen praten niet meer als ze denken dat u hun antwoorden beoordeelt of als ze denken dat u alles het beste weet. Laat de bijbel de deskundige zijn en het laatste woord hebben. Geef mensen de kans om hun gevoelens en ervaringen eerlijk onder woorden te brengen.

U moet niet iets voor de groep doen wat ze zelf kan. Als u net met een nieuwe kring begint, is het misschien nodig zelf alle vragen te stellen, alle bijkomend onderzoek te doen, toepassingen te maken, enz. Maar als u een paar keer bijeen gekomen bent moet u beginnen een aantal verantwoordelijkheden over te dragen. Geef de leden de kans hun gaven te gebruiken. Laat ze zelf beslissingen nemen en samen het probleem oplossen. Moedig ze aan tot volwassenheid en eenheid in Christus.

Moedig mensen aan om zowel gevoelens als feiten met elkaar te delen. De waarheid heeft twee dimensies: de waarheid over hoe mensen zich voelen en de waarheid over hoe God is en wat juist is. Mensen moeten zowel hun werkelijke gevoelens als de werkelijkheid van God onder ogen zien.

Vat de discussie af en toe samen. De groep zal daardoor in staat zijn om te zien waar de discussie heengaat.

Laat de groep zelf toepassingen maken. De in dit werkboek aangedragen reacties, zowel voor de groep als voor ieder persoonlijk, zijn suggesties. Uw groep moet ze zodanig aanpassen dat ze relevant en levensveranderend zijn voor de leden. Als leden zich niet echt voor-nemen iets te doen, doen ze het helemaal niet. Moedig ze dus aan, maar gebruik geen dwang.

Beëindig de bijeenkomst met iets te drinken en te eten. Drink koffie of iets fris en zet wat koekjes of cake op tafel, zodat mensen een excuus hebben om nog even na te blijven en de vragen eventueel op een wat meer informele manier met elkaar te bespreken. Levensveranderende gesprekken ontstaan vaak na de formele bijeenkomst.

Na de bespreking

Gebruik iedere week de volgende vragen voor zelf-evaluatie om u te helpen uw leiderschap te verbeteren:

1. Had u het juiste aantal vragen voorbereid? Moet u voor de volgende bijeenkomst een paar vragen toevoegen of weglaten?
2. Zijn de belangrijkste onderwerpen aan de orde geweest?
3. Beheerste u de stof voldoende om goed leiding te kunnen geven?
4. Bent u er in geslaagd om de discussie niet te laten afdwalen?
5. Nam iedereen deel aan het gesprek? Waren de mensen voldoende openhartig?
6. Was er iemand die te veel aan het woord was? Was er iemand die nauwelijks zijn mond opendeed? Was er iemand die steeds in de rede viel? Denk erover na hoe u die problemen de volgende keer kunt aanpakken als ze zich weer voor zouden doen.
7. Was de discussie praktisch? Leidde die tot nieuwe inzichten, nieuwe hoop, berouw, verandering?
8. Bent u op tijd begonnen en geëindigd?
9. Heeft u de groep alle verantwoordelijkheid gegeven die ze aan kan?